ÖKOISKOLAI MUNKATERV

a 2026/2027-es tanévre

Örökös Ökoiskola

Készítette:

Ivánné Péri Hajnalka
Horváthné Kutasi Krisztina
ökoiskolai koordinátor

Jóváhagyta:

Polhammerné Frend Adrienn
igazgató

Küldetésnyilatkozat és helyzetelemzés

„Ha meg akarod változtatni a világot, kezdd el a saját kertedben." (Konfuciusz)

Az Ihász Gábor Általános Iskola Örökös Ökoiskolaként a fenntarthatóságra nevelést az intézményi nevelő-oktató munka egészét átható szemléletként kezeli. Jelen munkaterv a 2026/2027-es tanév ökoiskolai céljait, feladatait, programjait, felelőseit és értékelési szempontjait rögzíti, összhangban az intézmény éves munkatervével és feladatellátási tervével.

Az iskola Vaszar községben működik. A tanulók nevelését-oktatását tornaterem, tankonyha, szaktantermek, udvar, füves és bitumenes sportpálya, valamint az iskola közvetlen természeti és települési környezete támogatja. A környezeti és egészségnevelés során kiemelt cél a cselekvő részvétel, a mindennapi szokások alakítása, a helyi értékek megismerése, valamint a tanulók felelősségérzetének erősítése.

Az egészséges életmódra nevelésben hangsúlyos a rendszeres mozgás, a kiegyensúlyozott táplálkozás, a személyes higiéné, a biztonságos környezet, a függőségek megelőzése és a testi-lelki jóllét. A környezeti nevelés célja, hogy a tanulók életkoruknak megfelelően felismerjék saját döntéseik környezeti hatását, és képesek legyenek a fenntarthatóságot szolgáló egyéni és közösségi cselekvésre.

A 2026/2027-es tanév tervezési alapjai és kiemelt céljai

A munkaterv az előző tanév bevált gyakorlatainak megtartásával, a 2026/2027-es tanév országos rendjéhez, az intézményi munkatervhez és a fenntarthatósági nevelés aktuális jó gyakorlataihoz igazodva készült. A tanév során különösen az alábbi területekre helyezzük a hangsúlyt:

- a Zöld DÖK és a tanulói kezdeményezések szerepének erősítése, osztályonként zöld nagykövetek bevonásával;
- az energia- és víztakarékosság mérhető, rendszeres nyomon követése az energia-járőrszolgálat segítségével;
- a hulladékmegelőzés, az újrahasználat, a szelektív gyűjtés és a tudatos fogyasztás gyakorlatának erősítése;
- az élelmiszer-pazarlás csökkentése és a fenntartható, egészséges táplálkozás támogatása;
- a biodiverzitás védelme: madárbarát, beporzóbarát és iskolakerti tevékenységek, lehetőség szerint komposztálással;
- a gyalogos, kerékpáros és egyéb aktív közlekedési formák népszerűsítése;
- a Fenntarthatósági Témahéten projektalapú, élményszerű tanulási formák alkalmazása;

- a szülők, helyi partnerek és a települési közösség bevonása az iskola zöld programjaiba;
- a tanév végi eredményesség értékelése egyszerű, dokumentálható sikerkritériumok alapján.

Folyamatosan végzett ökoiskolai tevékenységek

- A pedagógusok és az intézmény dolgozóinak személyes példamutatása az energiatakarékosság, a közlekedés, a hulladékkezelés és a tudatos fogyasztás terén.
- Használt elemek és – a helyi lehetőségek függvényében – más elkülönítetten gyűjthető hulladékok gyűjtése.
- Felkészülés környezet- és természetismereti versenyekre: Teleki Pál Kárpát-medencei Földrajz–Földtan Verseny, Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Verseny, valamint helyi és körzeti vetélkedők.
- A Hegyi Beatrix Természetismereti Vetélkedő megszervezése.
- Részvétel az iskolagyümölcs- és iskolatejprogramban; az egészséges, lehetőség szerint helyi és szezonális élelmiszerek szerepének bemutatása.
- Az iskola környezetének tisztán tartása, hulladékgyűjtési és szemétszedési akciók szervezése, lehetőség szerint a település lakóinak bevonásával.
- A honlap ZÖLD FÜL felületének és az ÖKO-faliújságnak rendszeres frissítése; az ökoprogramok, eredmények és beszámolók közzététele.
- Téli madáretetés, madárodúk és madáretetők ellenőrzése; a tavaszi-nyári időszakban a beporzóbarát növények és az iskolai zöldfelületek gondozása.
- A háztartási ismeretek szakkörben a fenntartható háztartás, az élelmiszer-takarékosság, a szezonális alapanyagok és az újrahasználat szempontjainak megjelenítése.

Olyan intézményben kívánunk tanulni és tanítani,

- ahol a tárgyi környezet és az emberi kapcsolatok minősége egészség- és környezetbarát;
- ahol a fenntarthatóságra, egészséges életmódra és környezettudatosságra nevelés az iskolai nevelés-oktatás szerves része;
- ahol a fenntarthatósági szempontok több tantárgyban és a tanórán kívüli tevékenységekben is megjelennek;
- ahol a tanulók nemcsak ismereteket szereznek, hanem valódi döntési és cselekvési lehetőségeket is kapnak;
- ahol az iskola együttműködik a családokkal, a helyi közösséggel és a szakmai partnerekkel.

Ökoiskolai munkacsoport

Állandó tagok:

- Polhammerné Frend Adrienn – igazgató
- Horváthné Kutasi Krisztina – igazgatóhelyettes, ökoiskolai koordinátor
- Ivánné Péri Hajnalka – biológiatanár
- Papatyi Marietta Mária – háztartási szakkör vezetője, kémiatanár
- Enyingi Szabolcsné – tanító
- Mayer Bernadett – pedagógiai asszisztens
- munkaközösség-vezetők
- DÖK-vezető
- karbantartó

A nem állandó tagok – szaktanárok, tanítók, osztályfőnökök, pedagógiai asszisztensek, meghívott szakemberek és partnerek – az egyes programok jellegétől függően kapcsolódnak be a munkába.

A 2026/2027-es tanév ökoiskolai feladatellátási terve

A táblázatban szereplő, országos vagy nemzetközi jeles napok hétvégére eső időpontjaihoz kapcsolódó iskolai programokat a hozzájuk legközelebbi tanítási napon szervezzük meg. A pályázati és országos akciók esetén a meghirdető szervezet végleges időpontjához igazodunk.

Megnevezés	Dátum	Felelős	Résztvevők	Helyszín
Ökoiskolai munkacsoport tanévindító egyeztetése; éves feladatok és felelősségek pontosítása	2026. 08. 31.	igazgató, ökoiskolai koordinátor	munkacsoport tagjai	biológia terem
Zöld DÖK megalakulása; zöld nagykövetek választása; ÖKO-faliújság indítása; energiajárőrszolgálat megszervezése	2026. 09. 08.	DÖK-vezető, ökoiskolai koordinátor, munkaközösség-vezetők	választott diák képviselők	biológia terem
Háztartási ismeretek szakkör tanévindítása	2026. 09. 08.	szakkörvezető	jelentkező tanulók	biológia terem, tankonyha
Európai Mobilitási Hét; aktív közlekedés népszerűsítése	2026. 09. 16–22.	DÖK-vezető, ökoiskolai koordinátor, osztályfőnökök	tanulók, pedagógusok, családok	iskola és Vaszar község
Autómentes nap – gyalogos, kerékpáros iskolába érkezés ösztönzése	2026. 09. 22.	DÖK-vezető, ökoiskolai koordinátor	tanulók, pedagógusok	Vaszar község utcái
Európai és Magyar Diáksport Napja – legalább 120 perc mozgás; aktív közlekedés	2026. 09. 25.	testnevelők, osztályfőnökök	iskola tanulói	udvar, tornaterem, sportpályák
Élelmiszer-pazarlás elleni világnap – maradékmentés, „Ne pazarolj!" üzenetek	2026. 09. 29.	ökoiskolai koordinátor, háztartási szakkör	osztályok	tantermek, tankonyha, ÖKO-faliújság

Megnevezés	Dátum	Felelős	Résztvevők	Helyszín
Állatok világnapja – állatvédelem, felelős állattartás, veszélyeztetett fajok	2026. 10. 02–05.	ökoiskolai koordinátor, szaktanárok, osztályfőnökök	tanulók	tantermek, ÖKO-faliújság
Őszi hulladékgyűjtés / újrahasználati akció	2026. 09. 21-22.	DÖK, osztályfőnökök	iskolai közösség	iskola udvara
Mindenszentekhez kapcsolódó tökfaragás – „Tök jó buli"; természetes és újrahasznosítható dekorációk	2026. 10. 19.	hon- és népismeretet, technikát tanító pedagógusok	5. évfolyam, alsó tagozatos tanulók	tankonyha, tantermek
Márton-napi hagyományok; háztartási szakkör – libalinzer készítése	2026. 11. 9-13.	ökoiskolai koordinátor, szaktanárok, szakkörvezető	szakkörösök, osztályok	iskola, helyi szabadtéri helyszínek
Dohányzásmegelőzési és egészségvédelmi foglalkozás 7–8. évfolyamon	2026. november	védőnő, ökoiskolai koordinátor, osztályfőnökök	7–8. évfolyam	osztálytermek
Mézes reggeli – méhek, beporzók, helyi termékek és egészséges táplálkozás	2026. november	ökoiskolai koordinátor, osztályfőnökök	tanulók	osztálytermek
Európai Hulladékcsökkentési Hét – „kevesebb hulladék, több újrahasználat"; csere- vagy javítási szemléletformáló akció	2026. 11. 21–29.	Zöld DÖK, ökoiskolai munkacsoport	iskolai közösség	iskola
Mézeskalács-sütés; tudatos alapanyag-használat, élelmiszer-pazarlás megelőzése	2026. 11. 30. és 12. 11. között	háztartási szakkör vezetője	szakkörös tanulók	tankonyha
Adventi készülődés környezetbarát módon – természetes, újrahasznált és tartós dekorációk	adventi időszak	ökoiskolai koordinátor, osztályfőnökök	osztályközösségek	tantermek, folyosók
Lucázás – hagyományőrzés és természeti értékek kapcsolata	2026. 12. 11.	ökoiskolai koordinátor, szaktanár	5. évfolyam	osztálytermek
Az év fája és az év madara bemutatása; iskolarádiós és faliújságos tájékoztatás	2027. január	ökoiskolai koordinátor, DÖK-segítő pedagógus	iskolarádiósok, osztályok	stúdió, tantermek
Vizes élőhelyek világnapja – pályázatok, rajzok, rövid ismeretterjesztés	2027. 02. 02.	rajzot és természettudományt tanító pedagógusok	jelentkező tanulók	tantermek, aulák
Farsang – télűző hagyományok, kiszebáb; farsangi fánk készítése	2027. február	hon- és népismeretet tanító pedagógus, szakkörvezető	5. évfolyam, szakkörös tanulók	tanterem, udvar, tankonyha
Energiatakarékossági világnaphoz kapcsolódó akció – osztályvállalások	2027. 03. 05.	Zöld DÖK, ökoiskolai munkacsoport, technikatanárok	osztályok	tantermek, aulák
Beporzók napja – méhek és más beporzók védelme; beporzóbarát növények, rovarhotel/mini élőhely gondozása	2027. 03. 10.	ökoiskolai munkacsoport, biológiatanár, tanítók	tanulók	iskolaudvar, tantermek
Víz világnapja – rajzkiállítás, terem-dekoráció, „osztály-vízbár", víztakarékossági vállalások	2027. 03. 22.	osztályfőnökök, szaktanárok, pedagógiai asszisztensek	valamennyi osztály	tantermek, aulák, udvar
Fenntarthatósági Témahét – projektfoglalkozások, pályázatok, tanórai és tanórán kívüli programok	2027. 04. 19–23.	Zöld DÖK, ökoiskolai koordinátor, pedagógusok	iskolai közösség	iskola, online és külső helyszínek
Föld napja – iskolarádiós megemlékezés; takarítási/településszépítő akció	2027. 04. 22.	Zöld DÖK, ökoiskolai koordinátor	tanulók, pedagógusok	iskolaudvar, Vaszar község
Hegyi Beatrix Természetismereti Vetélkedő	2027. 04. 22.	ökoiskolai koordinátor, igazgatóhelyettes, szaktanár	helyi és körzeti csapatok	online / intézményi szervezés szerint

Megnevezés	Dátum	Felelős	Résztvevők	Helyszín
Tavaszi hulladékgyűjtés; csatlakozás a TeSzedd! akcióhoz, ha meghirdetésre kerül	2027. április–május, a kiíráshoz igazodva	DÖK-vezető, ökoiskolai koordinátor	tanulók, pedagógusok	iskola és települési környezet
Madarak és fák napja – az év fája és madara; tanórai és iskolarádiós feldolgozás	2027. 05. 10.	ökoiskolai koordinátor, iskolarádiósok, szaktanárok	osztályok	stúdió, tantermek, udvar
Környezetvédelmi világnaphoz kapcsolódó program – „egy osztály, egy zöld vállalás"	2027. 06. 04.	ökoiskolai koordinátor, osztályfőnökök	osztályközösségek	iskola
Kirándulások zöld tartalmakkal – helyi természeti értékek, környezetkímélő magatartás	2027. 06. 16.	iskolavezetés, osztályfőnökök	tanulók, pedagógusok	kirándulások helyszínei
Év végi ökoértékelés; Legzöldebb osztály és Legaktívabb öko-diák javaslatok	2027. június	ökoiskolai munkacsoport, Zöld DÖK	iskolai közösség	iskola

Havi feladatbontás a Zöld DÖK tagjai számára

Szeptember – Tanévindítás

- Zöld nagykövetek választása: minden osztályból 1 tanuló kapcsolattartóként segíti az ökoprogramokat.
- Virágoskert- és zöldfelület-gondnoki feladatok megszervezése.
- Aktív közlekedési kihívás: gyalog, kerékpárral vagy rollerrel érkezők ösztönzése.

Október – Állatok és élőhelyek

- Állatvédelmi kampány, plakátok a felelős állattartásról.
- Madáretetők, odúk állapotának ellenőrzése; szükséges javítások előkészítése.
- Őszi udvar- és környezetszépítő akció támogatása.

November – Energia, víz és hulladék

- Energia-járőrszolgálat: világítás, csapok, szellőztetés, eszközhasználat ellenőrzése osztályonként.
- Európai Hulladékcsökkentési Hét: újrahasználati ötlet, cserepont vagy javítási szemléletet bemutató akció.
- Környezettudatos tippek frissítése az ÖKO-faliújságon.

December – Fenntartható ünneplés

- „Zöld karácsony" ötletgyűjtés: természetes, újrahasznosított, tartós díszek és ajándékok.
- Lehetőség szerint csatlakozás jótékonysági, adományozási akcióhoz.

- Élelmiszer-pazarlás megelőzése az ünnepi készülődéshez kapcsolódva.

Január – Egészség és tudatos életmód

- Egészséges tízórai és vízfogyasztás népszerűsítése.
- Az év fája és az év madara bemutatásának segítése.
- Energia-járőrszolgálat félévi tapasztalatainak összegzése.

Február – Újrahasználat és kreativitás

- Ötletverseny: milyen jelmezek készíthetők újrahasznosított anyagból?
- Téli madáretetés folytatása, etetők ellenőrzése.
- A tavaszi iskolakerti és beporzóbarát feladatok előkészítése.

Március – Víz, energia és beporzók

- Víz világnapi dekorációk és víztakarékossági vállalások segítése.
- Beporzók napjához kapcsolódó figyelemfelhívó akció.
- Tavaszi takarítócsapat szervezése az iskola és közvetlen környezete számára.

Április – Föld hónapja

- A Fenntarthatósági Témahét megnyitásának segítése iskolarádiós felhívással.
- Föld napi takarítási és településszépítő akció támogatása.
- Energia-járőrszolgálat folytatása és osztályonkénti visszajelzés.

Május – Természetjárás és biodiverzitás

- Madarak és fák napjához kapcsolódó program segítése.
- Osztálykirándulásokhoz egy-egy helyi természeti vagy fenntarthatósági tartalom gyűjtése.
- Iskolakert, virágoskert és beporzóbarát felületek gondozása.

Június – Év végi értékelés

- Az év ökoprogramjainak értékelése diák szemmel; színes tabló vagy bemutató készítése.
- Javaslattétel a „Legzöldebb osztály” és „Legaktívabb öko-diák” elismerésekre.
- A következő tanévre vonatkozó tanulói ötletek összegyűjtése.

Eredményességi mutatók és értékelés

A munkaterv megvalósulását az ökoiskolai munkacsoport és a Zöld DÖK a tanév során folyamatosan nyomon követi. Az értékelés nem kizárólag a programok megtartását, hanem a tanulói aktivitást és a mindennapi szokások változását is vizsgálja.

- a tervezett ökoprogramok legalább 80%-ának megvalósulása és dokumentálása;
- minden osztályból legalább egy zöld nagykövet aktív bekapcsolódása;
- az energia-járőrszolgálat rendszeres működése és legalább félévenkénti összegzése;
- legalább egy őszi és egy tavaszi hulladékcsökkentési, újrahasználati vagy környezetszépítő akció;
- a Fenntarthatósági Témahét intézményi szintű megvalósítása;
- legalább egy biodiverzitást támogató gyakorlati tevékenység (madárvédelem, beporzóbarát kert, ültetés, élőhely-gondozás);
- az ökoprogramok rendszeres kommunikációja a honlapon, közösségi felületen és/vagy ÖKO-faliújságon;
- tanév végén rövid tanulói visszajelzés és a munkacsoport beszámolójának elkészítése.

Szakmai kapcsolódások és fejlesztési javaslatok

A 2026/2027-es tanévben – az intézményi lehetőségek és a meghirdetett pályázatok függvényében – az alábbi fejlesztési irányok megvalósítása javasolt:

- komposztálási lehetőség kialakítása vagy fejlesztése a tankonyhai és kerti növényi maradékok kezelésére;
- beporzóbarát mini kert, rovarhotel vagy őshonos növényekből álló kisebb bemutatófelület kialakítása;
- cserebere- vagy javítóműhely jellegű program az Európai Hulladékcsökkentési Héten;
- szülői és helyi partneri ötletgyűjtés az iskola fenntarthatósági programjának fejlesztésére;
- a tanulói „zöld vállalások” és az energia-járőrszolgálat tapasztalatainak egyszerű, látható nyomon követése;
- kapcsolódás elérhető országos programokhoz, például a Fenntarthatósági Témahét aktivitásaihoz, a TeSzedd! akcióhoz és környezetvédelmi pályázatokhoz.

A munkaterv a tanév során indokolt esetben – új országos felhívás, pályázat, partneri lehetőség vagy időpontváltozás esetén – az intézményi munkatervvel összhangban pontosítható.

Vaszar, 2026. szeptember 11.

Horváthné Kutasi Krisztina
igazgatóhelyettes, ökoiskolai koordinátor

Polhammerné Frend Adrienn
igazgató